

METSÄMÖRRITOIMINNAN LAATUVAATIMUKSET

1. Toiminnan suunnittelu ja sisältö

A. Ympäristökasvatus huomioidaan

Luonnon kunnioittaminen syntyy omien kokemusten kautta. Metsämörritoiminnan tavoitteena on pitää hauskaa luonnossa, tuntea turvallisuutta ja viihtyä sekä oppia löytämään erilaisia elämänmuotoja. Haluamme antaa lapselle tunnesiteen luontoon ja kaikkeen siellä olevaan.

Tähän tunteeseen kuuluvat asenteet, arvostukset ja samaistuminen. Metsämörri tulee lasten luo sanomalla ”Huolehtikaa luonnosta”. Metsämörripaikan siisteys, roskaamattomuus, omat ekologisesti pakatut eväät ja jokamiehen oikeudet ovat edellytyksiä luonnosta huolehtimiseen.

B. Kokemuksellisen oppimisnäkömyksen toteutuminen

- Lapset saavat tietoa kokemusten ja elämysten kautta.
- Lapset tuntevat kaikilla aisteillaan ja kokevat koko kehollaan.
- Lapsen kolme oppimisvaihetta huomioidaan.

1. Löytämävaihe: uteliaisuus, koko kehon käyttö, aistikokemukset ja löytöjen arvokkuus
2. Tutkimusvaihe: havainnointi, keräily, vertailu ja lajittelu
3. Pohtimisvaihe: mielikuvitus ja leikki

C. Toiminnassa otetaan huomioon lapsen ikä ja taidot

Ryhmän sisällä on otettava huomioon lapsen ikä- ja taitotasot. Jokaiselle ikätasolle on omat tavoitteet ja on tärkeää että ei kiirehdi tavoitteiden asettelussa liian korkealle. Kts. Ohjaajan opas, eri ikäkaudet Metsämörritoiminnassa.

D. Metsämörripaikan monipuolisuus

Lasten pitää saada liikkua maastossa, jotta heidän lihaksistonsa kehittyisi. Mörripaikan pitää olla sellainen, jossa lapset voivat ryömiä jonkin alle, piiloutua, kiipeillä yms. Siellä lapset voivat harjoittaa hienomotoriikkaansa leikkimällä, poimimalla esineitä, kuten käpyjä, lehtiä, siemeniä ja keppejä. Metsämörripaikasta tulee löytyä paikkoja sekä yksin että yhdessäoloon.

E. Toimintaan kuuluvat rituaalit ja tavat

Metsämörri laulut, leikit ja lorut ovat keskeinen toimintasisältö Metsämörritoiminnassa. Retken tulee olla koostunut tietyistä rituaaleista ja tavoista, jotka toistuvat. Toisto on edellytys oppimiselle sekä luo ryhmähenkeä, yhteenkuuluvuutta ja turvallisuutta.

F. Vapaan leikin merkitys Metsämörritoiminnassa

Metsämörritoiminnassa on mahdollisuus vapaaseen leikkiin. Pienet lapset oppivat parhaiten leikin avulla. Vapaassa leikissä yksin ja yhdessä toisten kanssa lapsi harjoittaa sosiaalisia, motorisia ja kognitiivisia taitoja. Lapsen kaikki tunteet ovat leikissä mukana. Yhteistyökyky ja vastoinkäymisestä selviytyminen kehittyvät.

G. Retkelle tehdään turvallisuussuunnitelma

On hyvä tehdä ennalta suunnitelmia erilaisten tapaturmien ja onnettomuuksien varalle. Ensiaputarvikkeet ja toimintaohjeet ovat asianmukaiset.

H. Kokoontumiset säännöllisiä

Säännöllisyys luo lapselle turvallisuutta ja jatkuvuuden tunnetta. Metsämörrilasten toimintaan kuuluu pääasiassa syksy- ja kevättoimintoja, mutta lukukausia kannattaa pidentää niin paljon kuin mahdollista. On hyvä järjestää myös joitakin talvitapaamisia. Metsämörripaikalle palataan säännöllisesti, jotta siellä voidaan seurata vuodenaikojen vaihtelua.

2. Ohjaajat

A. Vaatimukset Metsämörriohjaajalle

1. Viimeisestä Metsämörrikoulutuksesta ei saa olla enempää kuin viisi vuotta.
2. Ohjaaja toimii Metsämörritoimintaperiaatteen mukaisesti.
3. Oman luontosuhteen jatkuva kehittäminen.
4. Ohjaaja on aktiivinen Metsämörritoimintaidean jakamisessa lähiyhteisöön ja -ympäristöön (tapahtumat, arkikäytännöt, tiedotteet).
5. Ohjaaja pyrkii luomaan yhteistyömuotoja muiden Metsämörritoimintaa toteuttavien ja sitä tukevien tahojen kanssa.

B. Retkellä tulee olla vähintään yksi, mielellään kaksi koulutettua metsämörriohjaajaa

Metsämörritoiminta on vuorovaikutusta kahden tai useamman ohjaajan ja lasten välillä. Aikuiset näyttävät yhteistoiminnallaan miten yhteistyötä tehdään. Turvallisuus retkillä lisääntyy myös useamman ohjaajan avulla. Useampi ohjaaja mahdollistaa toiminnan eriyttämisen ja lapsen yksilöllisen huomioimisen. Suositukset metsämörritoiminnassa: Yksi ohjaaja per seitsemän yli 3-vuotiasta lasta tai neljä alle 3-vuotiasta lasta. Kuitenkin niin, että aina on vähintään kaksi ohjaajaa per lapsiryhmä, eikä ryhmässä kokonaisuudessaan mielellään yli 21 lasta. Perhepäivähoidon metsämörriryhmässä ohjaaja voi toimia yksin ja vastata omasta lapsiryhmästään.

3. Toiminnan toteutus

A. Metsämörripaikka on sama koko toimintakauden aikana

Lähiluonnosta valitaan oma rajattu paikka, jonne palataan yhä uudestaan. Lapset oppivat löytämään ja tuntemaan oman Metsämörripaikan, sen mahdollisuudet sekä säiden vuodenaikojen vaihtelun. Turvallisuus ja yhteenkuuluvuus tiettyyn paikkaan, luovat edellytyksiä lapsen kehitykselle ja kokonaisvaltaisen luontosuhteen vahvistumiselle.

B. Lapset oppivat huolehtimaan omista tavaroistaan

Jokaisella lapsella on oma reppu, jonne hän pakkaa retkellä tarvittavat varusteet. Jokainen lapsi opettelee huolehtimaan omasta repusta ja sen sisällöstä. Yhdessä vanhempien kanssa lapset opettelevat pakkaamaan reppunsa.

C. Omat eväät kuuluvat Metsämörriretkiin

Eväät ovat tärkeitä ja yhteinen evästauko luo yhteenkuuluvuuden tunnetta. Mukaan otetaan helposti syötävää ja juotavaa evästä. Eväät pakataan vähiten jätettä tuottavalla tavalla ja vältetään kertakäyttöpakkauksia.

D. Retkelle lähdetään säällä kuin säällä

Huonoja säitä ei ole. Retkellä viihtymiseen kuuluu oikea pukeutuminen, jotta pysytään lämpimänä. Retkeily joka säällä antaa lapsille elämyksiä ja seikkailuja. Retkeily asettaa lapsille vaatimuksia ja antaa vastuuntuntoa sekä itseluottamusta.